

ČESKÝ LES

místo, kde žiji

zpěvník

foto č. 1 – Znáte králíčka ohnivého?, Petr Lang

Písničky Českého lesa

Vážení žáci, pedagogové,

zpěvník, který máte v rukou, byl zpracován v rámci projektu Český les – místo, kde žiji. Přináší vám osm chodských lidových písní a dvě písně nové, vytvořené právě pro tento projekt. Písničky naleznete také na CD, kde nechybějí ani jejich hudební podklady. Věříme, že si společně s námi rádi zazpíváte nejen ve vyučování, ale třeba právě při toulkách Českým lesem...

Mgr. Vladimír Foist
ředitel ZŠ Poběžovice

Poznámka:

Chodské nářečí

(také: bulačina) je dialekt češtiny užívaný na území Chodska. Toto nářečí patří do české nářeční skupiny a její jihozápadočeské podskupiny, nicméně je velmi odlišné a rozdílné od ostatních. Stejně jako u všech dialektů i jeho užívání upadává.

Hlavní znaky chodského nářečí:

Změna d > r mezi samohláskami, například dědek > děrek

Náslovné h před samohláskami „a“, „u“ : aby > haby, utřít > utřít

Záměna samohlásky typu smál se > smíl se, sedět > sedít apod.

Dlouhá samohláska u některých tvarů zájmen a infinitivů, například vaše > váše, volat > volát

Přičesť minulé slovesa být ve tvarech bul, bula, bulí apod. (správně byl, byla, byli) - tato podoba je pravděpodobně již zaniklá, nicméně stala se obecně známou, Chodům bylo kvůli ní přezdíváno Buláci a nářečí nese název „bulačina“.

Zdroj: Jaromír Bělič: Nástin české dialektologie, str. 227. Vydáno v nakladatelství SPN v Praze, 1972

Český les

nápěv: chodská lidová, text: Vladimír Foist

2.

Hory, louky, pastviny patří do té krajiny,
/: městečka, vesnice nám se líbí velice. :/

3.

Lidi jsou tu veselí, vždyť jsme mezi přáteli,
/: přijďte se podívat ha s námi si zazpívat. :/

foto č. 2 – Pohled na Český les, archiv ZŠ Poběžovice

Do Klenčí je cesta

chodská lidová

Do Klen - čí je ces - ta, hu - čla - pa -

4 ná, hez - ká, ko - mu se nes - tyj ská,

7 hať si po - ní vy - ská.

2.
Ha mi se nestyjská, je tám divče hezká,
/: vona mě chodívá vyprovázet hopsa. :/

3.
Přes to pancký pole, přes tu panckou louku,
/: to šecker pro tebe, muj zlatyj holoubku. :/

foto č. 3 – Pohled na Přímdu z letadla, Karel Melger

Handulko, Handulko

chodská lidová

Handul - ko, Han - dul - ko, ty si tru -
Pro - to jsem ne - vy - šla, já na to

4
co - vi - tá, ty si mě ne - vy - šla
ne - při - šla, šak to chci, muj mi - lyj,

7
vy - pro - vo - dit.
vy - na - hra - dit.

2.

Muziky, muziky, vy pěkně hrajete,
vy ste mě ze spaní probudily.

Já sem se nevyspal, holku sem nedostál,
toho ste, muziky, šeco vini.

foto č. 4 – Jeskyně Salka, archiv ZŠ Poběžovice, Karel Špaček

Já sem z Domažlic

chodská lidová

The musical score is written on a single staff in G minor (three flats) and 2/4 time. It consists of five lines of music with lyrics underneath. The first line starts with a treble clef and a key signature of three flats. The second line starts with a measure rest for 4 measures. The third line starts with a measure rest for 7 measures. The fourth line starts with a measure rest for 10 measures. The fifth line starts with a measure rest for 13 measures. The score ends with a double bar line and repeat dots. The lyrics are: Já sem z Do - ma - žlic, z Do - ma - žlic, ne - mám v kab - ze nic, v kab - ze nic. Dy - bych tám ně - co měl, do hos - po - dy bych šel, zas bych ne - měl nic.

Já sem z Do - ma - žlic,

z Do - ma - žlic, ne - mám

v kab - ze nic, v kab - ze nic. Dy - bych tám

ně - co měl, do hos - po - dy bych šel,

zas bych ne - měl nic.

2.

Selka šmatlavá, šmatlavá, pěknou ceru má, ceru má.

/: Já tám za ní puru, prosit vo ní buru, vona mi jí dá. :/

(jiná verze, která je na stejný nápěv)

Já mám kalhoty, kalhoty, samý záplaty, záplaty.

/: Táta mi je pučil, habych se vyučil chodit s divčaty. :/

foto č. 5 – Přírodní rezervace Diana, archiv ZŠ Přímدا

foto č. 6 – Poznáváte bobra obrovského?, Ladislav Vogeltanz

Jak je v Potřekově hezky

chodská lidová

Jak je v Po - tře - ko - vě hez -

ky, rous - tou na rou - be - ní

šves - ky, v Dra - ži - no -

vě eš - tě líp je,

ros - tou tám na su - chý lí - pě.

2.

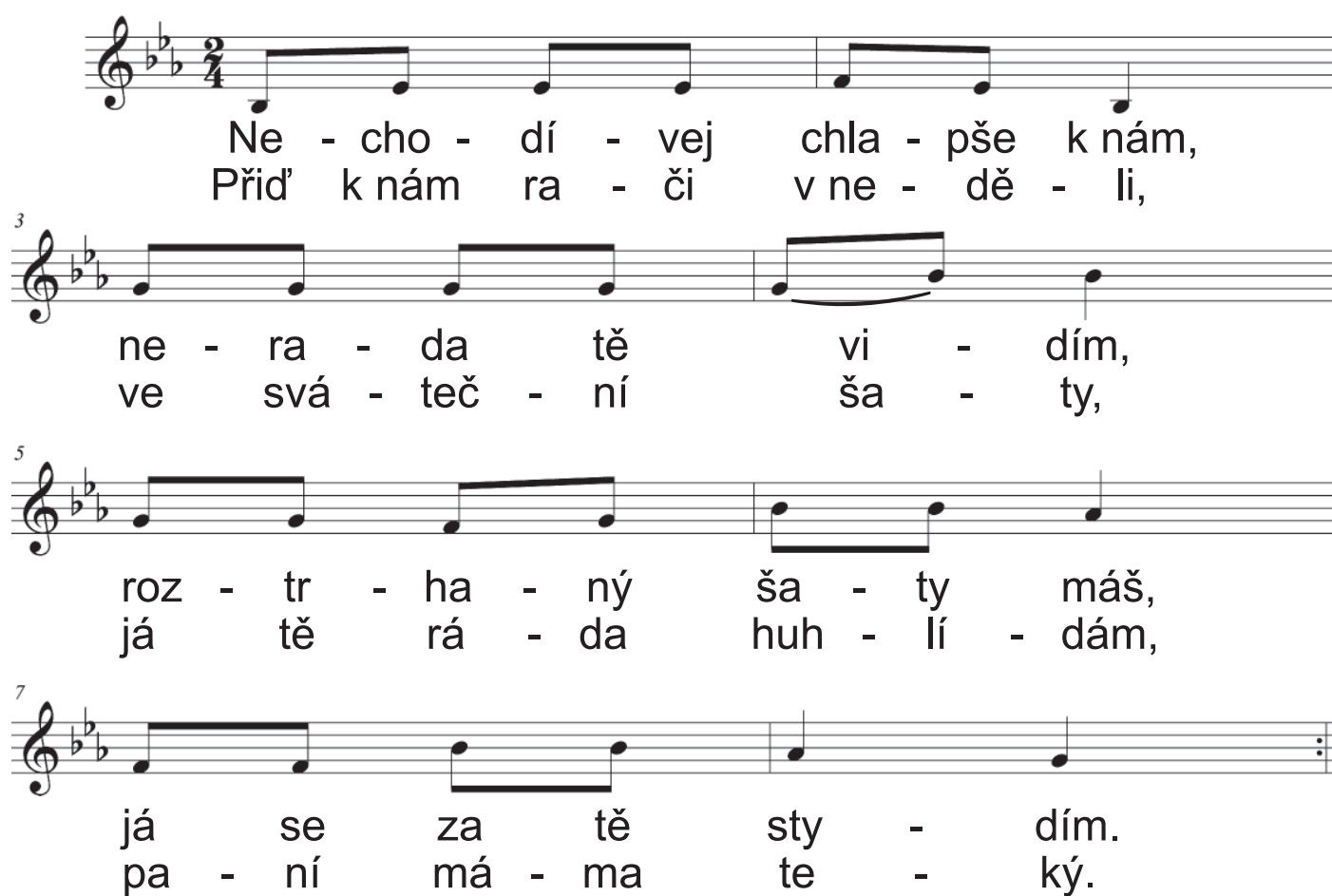
Jak je to v tý Stráži hezký,
rostou po celý vsi švesky,
u někoho nyjsou žádný,
dyť voni mi syna brání.

(jiná verze, která je na stejný nápěv)

V Potřekově cesta během,
celá zasypaná sněhem,
/: do chce Káču pomjilúvat,
musí cestu prohazovat:/

Nechodívej chlapše k nám

chodská lidová

Ne - cho - dí - vej chla - pše k nám,
Přid' k nám ra - či v ne - dě - li,
3 ne - ra - da tě vi - dím,
ve svá - teč - ní ša - ty,
5 roz - tr - ha - ný ša - ty máš,
já tě rá - da huh - lí - dám,
7 já se za tě sty - dím.
pa - ní má - ma te - ký.

2.

Haž já šaty buru mít, nepuru k vám teký,
já si holku namluvím, kerá má dukáty.

Haž já šaty buru mít, nepuru k vám více,
já si holku namluvím, kerá má tisíce.

Pod našima vokny

chodská lidová

Pod na - ši - ma vok - ny sou dva

4
ry - míč - ky, pla - ve tám můj mi - lyj

7
vra - ný ko - ní - čky. Na jed -

10
nom se - děl, to dob - ře ve - děl,

13
že za ji - nou pu - re, mi ne - po - ve - děl.

2.

Jak to mý srdíčko dobře vedílo,
že mý potěšení jinam chodílo.
/: Dyž huž chodílo, hajť chodí eště,
já vo tě nestojím, falešnyj chlapše. :/

3.

Jak si ty, holečku, jak si ty blázen,
já sem tě hustlála, ty si leh na zem.
/: Já tě hustlála s bílou peřinou,
ty si se rozněvál, šel si za jinou. :/

foto č. 7 – Soustava rybníků na Pivoni, foto ZŠ Blížejov

foto č. 8 – Kateřinský potok, Karel Melger

Rostou, rostou

chodská lidová

3/4

Ros - tou, ros - tou, ros - tou ko - no - pič - ky ces - tou,

3

ros - tou pěk - ně ze - le - ný.

5

Me - zi ni - ma ros - te mod - ro - vo - ký div - če,

7

haž vy - ros - te, bu - re mý.

2.

/: Vod tich našich voken teče voda skokem,
nemůžem jí zastavit. :/

/: Rozněvál sem sobě potěšení moje,
nemůžem se hudobřit. :/

foto č. 9 – Pohled na Novou Ves – v pozadí Velký Zvon, archiv ZŠ Bělá n/R

Ten tranoskyj poklasnyj

chodská lidová

Ten tra- no - skyj pok-klas-nyj, to je šel - ma

nech-čas - nyj. Ho - ní nás, bí - je nás

ten by zas - lou - žil pro - vaz. Ho - ní nás,

bí - je nás, ten by zas - lou - žil pro - vaz.

2.

Náše máma vtíla, podmáslí nám nedala.

/: Přišli psí z celý vsi, podmáslí nám vodnesli. :/

3.

Náš dyrektor, to je pán, rozkazuje robotám.

/: Robotě, tý slotě, vod pondělka k sobotě. :/

Kamarádi milí

nápěv: chodská lidová, text: Vladimír Foist

Sly - še - li ste dost ha dost,
Dyž se vám to lí - bi - lo,
ka - ma - rá - di mi - lí,
to sme tů - ze rá - di,
hrá - li sme vám pro ra - dost,
s mu - zi - kou je ve - se - lo,
pro roz - mi - lou chví - li.
eš - tě du - ši hla - dí.

2.

Slyšeli ste dost ha dost, kamarádi milí,
hráli sme vám pro radost, pro rozmilou chvíli.
Zpívání je pozvánka pro návštěvu kraje
od Čerchova po Přimdu, hlavně že se hraje.

foto č. 10 – Cesta k pramenům je dobře značená, archiv ZŠ Bělá n/R

foto č. 11 – Rozhledna na Milířích, Karel Melger

foto č. 12 – „Zázračný“ pramen vody – archiv ZŠ Poběžovice

Zpěvník byl zpracován a písně nahrány pod vedením společnosti Ponte records, s. r. o. Most za spolupráce Jiřky Svobodové a Vlastimila Konrádyho.

ČESKÝ LES
místo, kde žiji

ČESKÝ LES
místo, kde žiji

ČESKÝ LES
místo, kde žiji

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Český les - místo, kde žiji CZ.1.07/1.1.30/02.0004
Vydala Základní škola Poběžovice 2014